

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Cap. CXXIV. Svpervacanevm Tempvs spiritali lectioni tribuendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

interesse. Ecce talia, & his similia ministris altaris Domini contradicimus. De quibus ait Apostolus: Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus.

CAP. CXXIV.

SUPERVACANEVM TEMPVS
spiritali lectioni tribuen-
dum.

§. QVod tempus diuinis officiis & necessariis superest negotiis libenter piæ lectioni impendant, audituri quid in ipsis loquatur Dominus Psalm. 84. 1. Timoth. 4. v. 13. Attende lectioni, exhortationi & doctrine. Quando legis, ait S. August. in Psalm. 85. Deus tibi loquitur, quando oras cum Deo loqueris.

*Astiduos pre-
cator & le-
ctur Deo fa-
milia-is.
Origenes vel
studuit, vel
orauit.*

§. De antiquissimo illo scriptore Origene presbytero, cui cognomentum Adamantius ob nunquam fatigabilem in scribendo legendoq; naturam ab inuincibili adamante inuenit. S. Hieron. epistola 18. ad Marcellam refert, nunquam cibum sine lectione sumpsisse, nunquam inisse somnum, nisi vnus è fratribus sacris litteris personaret, hoc diebus egisse & noctibus; vt & lectio orationem exciperet, & oratio lectionem. Quid nos, ait, ventris animalia, tale vquam fecimus? quos si vel secunda hora legentes inuenerit ostentamus & manu faciem defricantes continemus stomachum, & quasi post multum laborem mundialibus rursum negotiis occupamur. Prætermitto prandia, quibus mens onerata premitur. Pudet dicere frequentiam salutandi, qua aut ipsi ad alios pergimus, aut ad nos venientes ceteros expectamus. Deinde in verba: sermo teritur: lacerantur absentes: vita aliena destruitur & mordentes inuicem consumimur ab inuicem Gal. 5. 7. 15. Ista D. Hieronymus.

*Sacra lectio-
nis impedi-
mentis.*

§. Hortatur itaq; Clericos S. Ambr. lib. 1. off. c. 20. Cur non illa tempora, quib. ab Ecclesia vacas lectioni impendat?

*Scriptura le-
ctione & ex-
planatione
Regius cubi-
cularius con-
uertitur.*

§. Eunuchus Act. 8. ex facta peregrinatione Ierosolymitana curru domum reuertens, & Itaiam de Passione Domini cap. 53. toto non tam Vaticinium quam Euangelium scribentem legens, doctusque à Philippo Diacono interpretationem, & in Christum fidem credidit, baptizatus est, & ingenti gaudio perfusus. Cujus Libri Actuum Apostolicorum lectione illustrissima femina Domna Deorum sacrificiis præfecta ad fidem Christianam traducta & in ea plenus erudita vestes pretiosas, gemmas, thesauros pauperibus elargita, pro Christo sanguinem vitamque profudit, vt habet Metaph. 26. Ianuarii. & Baron. Anno 293.

*Paulina le-
ctioni inha-
rens S. Aug.*

§. Egregia hujus lectionis sacrae vtilitatem demonstrantia & de aliis & de se promit exempla Sanctus Augustinus libr. 8. Confess. cap. 6. Potitiano Paulino Apostolum in mensa inuenienti & gratulatori miranti, cum indicassem illis me Scripturis curam maximam im-

*S. Antonii
gloria.*

pendere, ortus est sermo ipso narrante de Antonio Egyptio Monacho, cuius nomen excellenter clarebat apud seruos tuos, nos autem vsque in illam horam latebat. Quod ille vbi com-

*Vita S. An-
tonii super-
est B. Augu-
stino.*

petit, immoratus est in eo sermone, insinuans tantum virum ignorantibus, & admirans eandem nostram ignorantiam. Stupebamus autem audientes tam recenti memoria, & prope nostris temporibus testatissima mirabilia tua in fide recta & Catholica Ecclesia. Pertendebat ille & loquebatur adhuc & nos intenti tacebamus. Vnde incidit vt diceret, nescio quando se & tres alios contubernales suos, nimirum apud Treuiros, cum Imperator pomeridiano Circensium spectaculo teneretur, exiisse deambulatum in hortos muris conti-

*Solitarii iux-
ta Trusuvos.*

gnos, atque illic vt forte combinati spaciabantur, vnum secum seorsum, & alios duos itidem seorsum pariterque digressos: sed illos vagabundos irruisse in quandam casam, vbi habitabant quidam serui tui, spiritu pauperes, qualium est regnum

regnum caelorum, & inuenisse ibi codicem in quo scripta ^{Aulicus S.} erat vita Antonii. Quam legere cepit vnus eorum, & mirari, ^{Antonii vi-} & accendi, & inter legendum meditari arripere talem vitam, ^{tam legendo} & relicta militia seculari seruire tibi. Erat autem ex eis quos ^{conuertitur.} dicunt Agentes in rebus. Tunc subito repletus amore sancto & sobrio pudore, iratus sibi coniecit oculos in amicum, & ait illi, Dic quæso te, omnibus istis laboribus nostris quo ambimus peruenire? quid quarimus? cuius rei causa militamus? Maior ne esse poterit spes nostra in palatio, quam vt amici imperatoris simus? Et ibi quid non fragile, plenumque periculis? Et per quot pericula peruenitur ad grandius periculum? ^{Aulica vita} Et quamdiu istud erit? ^{Et splendida} Amicus autem Dei si voluero, ecce nunc ^{miseria &} ^{aurea com-} ^{pedes.} ^{bas,} ^{exuebatur} mundo mens eius, vt mox apparuit. Namque dum legit & voluit fluctus cordis sui, infremuit aliquando & discreuit, decreuitque meliora: iamque tuus ait amico suo. Ego iam abrui me ab illa spe nostra, & Deo seruire statui, & hoc ex hora hac, in hoc loco aggredior. Te si piget ^{Rumpere mo-} imitari, noli aduersari. Respondit ille, adherere se socio ^{ras omnes,} tantæ mercedis tantæque militiae. Et ambo iam tui adificabant ^{noctis dif-} ^{Luc. 14. v.} ^{28.} turrim sumptu idoneo relinquendi omnia sua & sequendi te. Et ambo habebant sponsas. Quæ posteaquam hoc audierunt, ^{28.} dicauerunt etiam ipsæ Virginitatem tibi.

§. Quantum autem eiusmodi commemoratione ad saniores vitam sectandam permotus fuerit, ipsemet D. Augustinus statim capite septimo subiungit: Narrabat, ait, hec Potitianus: Tu autem DOMINE ^{Contraria} inter verba eius retorquebas me ad meipsum auferens me à ^{intra se po-} dorso meo vbi me posueram, dum nollem me attendere, & ^{sita magis} ^{elucescunt.} constituebas me ante faciem meam, vt viderem quam turpis ^{esset,} quam distortus & sordidus, maculosus & vlcerosus. Et ^{Conscientia} videbam & horrebam, & quo à me fugerem non erat. Et si ^{mentem ex-} ^{agitat.} ^{& tu} abar à me auertere aspectum, narrabat ille quod narrabat:

*Amans vir
iuris oſor vi-
tū.*

*Lex carnis
repugnat le-
ge mentis
Rom. 7.*

& tu me rursus opponebas mihi, & impingebas me in oculos meos, vt inuenirem iniquitatem meam & odiſſem. Non cram eam, ſed diſſimulabam & conuiuebam & obliuiſcebar. Tunc verò quanto ardentius amabam illos, de quibus audiebam ſalubres affectus, quod ſe totos tibi ſanandos dederant, tanto execrabilius me comparatum eis oderam. Et ita rodebar intus, & confundebam pudore horribili vehementer, cum Potitianus talia loqueretur. Terminato autem ſermone & cauſa qua venerat, abiit ille. Et ego ad me, que non in me dixi? Quibus ſententiarum verberibus non flagellauit animam meam, vt ſequeretur me conantem poſt te ire? Et renitebatur, recuſabat, & non ſe excuſabat. Conſumpta erant & conuiicta argumenta omnia, remanſerat muta trepidatio, & quaſi mortem reformidabat reſtringi à fluxu conſuetudinis quo tabeſcebat in mortem.

§. Et addit cap. 8. Tum in illa grandi rixa interioris domus mea, quam fortiter excitaueram cum anima mea in cubiculo noſtro corde meo, tam vultu quam mente turbatus, inuado ipſum, & exclamo, Quid patimur? quid eſt hoc? quid audiſti? Surgunt indocti & cælum rapiunt, & nos cum doctriſis noſtris ſine corde, ecce vbi volutamur in carne & ſanguine? An quia præceſſerunt, pudet ſequi, & non pudet nec ſaltem ſequi?

§. Quod verò ipſe ſelectione S. Pauli profuſus & medullitus conuerſus fuerit, recenſet in eodem libr. 8. c. 12. Vbi à fundo arcano alta conſideratio contraxit & congeſſit totam miſeriam meam in conſpectum cordis mei oborta eſt procella ingens ferens ingentem imbrem lachrymarum. Et ſub quadam ſici arbore ſtraui me. Et ecce audio vocem de vicina domo cum cantu dicentis & crebro repetentis quaſi pueri an puella neſcio. Tolle lege, tolle lege. Stating, mutato vultu intentiſſimus cogitare cœpi, vtrum nam ſolerent pueri in aliquo genere ludendi cantare tale aliquid, nec occurrebat omnino audiſſe me vſpiam. Reſpoſoq, impetu lachrymarum surrexi, nihil aliud interpretans diuinitus mihi iuberi, niſi vt aperirem codicem & legerem quod primum caput inueniſſem. Audieram enim de

Antonio

Antonio, quod ex Euangelica lectione, cui sortè superuenerat, admonitus fuerit tanquam sibi diceretur quod legebatur; Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in cælis, & veni sequere me, & tali oraculo confestim ad te esse conuersum. Itaq; concitus rediit ad eum locum, vbi sedebat alipius: ibi enim posueram codicem Apostoli: cum inde surrexeram. Arripui, aperui, & legi in silentio capitulum, quo primum coniecti sunt oculi mei. Non in comessationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudicitis, non in contentione & emulatione, sed induite Dominum Iesum Christum, & carnis prouidentiam ne feceritis in concupiscentiis. Nec ultra volui legere, nec opus erat. Statim quippe cum sine huiusce sententiæ quasi luce securitatis infusa cordi meo omnis dubitationis tenebræ diffugerunt. Conuertisti enim ita me ad te, vt nec uxorem quererem, nec aliquam spem seculi huius. Ita pia lectio maximum Ecclesiæ Doctorem creauit.

§. S. Chrysostomus cum omne scriptorum genus diligenter conquireret, incidit in libros Euangeliorum, quibus accuratè perlectis, & à S. Carpophoro expositis, susceptam religionem Christianam martyrio decorauit. Ita in ejus vita Metaph. & Surius cap. 2. Octobr. 25. S. Dominicus miro progressus in virtute fecit collationum S. Patrum lectione, vt & B. P. N. Ignatius vitam Christi & Sanctorum prouolutando, religiosi Ordinis institutor effectus est. Petr.

Ribad. libro 1. cap. 2. vitæ
ejus.

